

MCLEGALMetin-Çiçek Avukatlık Ortaklığı
Attorney Partnership

MESLEK BİRLİKLERİ

BİLGİ NOTU

MESLEK BİRLİĞİ NEDİR? AMAÇLARI NELERDİR?

Meslek birlikleri, belli bir mesleğe mensup olanların ortak ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek gruplarının birbirleriyle ve halkla olan ilişkilerini iyileştirmek amacı ile kanunlar çerçevesinde kurulan birliklerdir.

Meslek birlikleri bir tüzel kişiliğe sahiptir. Meslek grupları mevzuat hükümleri gereği kamu kurumu niteliğindeki birliklerdir. Bu nedenle üyelerinin yapmış oldukları iş kamu görevi niteliğindedir ve kamu hukukundan doğan hakları mevcuttur. İşbu haklar nedeniyle özel ve resmi kuruluşlarla ilişkilerde daha verimli çalışabilmektedirler.

MESLEK BİRLİĞİ KURABİLECEK KİŞİRLER KİMLERDİR?

- İlim ve edebiyat eseri sahipleri
- Musiki eseri sahipleri
- Güzel sanat eseri sahipleri
- Sinema eseri sahipleri
- İcracı sanatçılar
- Fonogram yapımcıları
- Radyo-Tv kuruluşları
- Film yapımcıları
- Kitap yapımcıları

MESLEK BİRLİKLERİN GÖREV VE YETKİLERİ NELERDİR ?

Meslek birlikleri faaliyetlerini yerine getirirken etkinlik, katılımcılık, şeffaflık ve hesap verilebilirlik ilkelerine göre yürütmelidirler. Hakların yönetiminde hakkaniyet unsurunu gözetip bu haklara ilişkin her türlü bedelin tahsilini planlara uygun olarak adil bir şekilde gerçekleştirmelidirler.

Şeffaflık ilkesi gereği, yönettikleri haklara ilişkin verileri ilgililerin bilgisine sunmaları gereklidir. Aynı alanda faaliyet gösteren meslek birlikleri için ortak bir veri tabanı oluşturmaktadırlar. Bununla beraber kişisel verilerin korunmasına ilişkin yükümlülükler uymalıdır.

Yönetimlerinde olan hakları koruma yetkisine sahiptirler ve bu nedenle bu hakları korumak gerekli hallerde idari, hukuki ve cezai yollara başvurma yetkileri vardır.

TÜZÜKLERİNDE BULUNMASI GEREKEN ZORUNLU UNSURLAR NELERDİR ?

Meslek birliklerinin tüzükleri başlıca birliğin çalışmalarını, yönetim ve yürütme işlerini düzenler. Tüzükte asgari olarak bulunması gereken esaslar vardır. Bunlar;

- Birliğin adı ve merkezi,
- Faaliyet alanı ve meslek birliğince takip edilen haklar,
- Üyelikle alakalı düzenlemeler,
- Genel kurulun toplanma şekli ve zamanı, birlik organlarının görevleri, yetkileri asıl ve üye sayıları,
- Telif gelirleri,
- Tazminatlar ve bu gelirlerle yapılan yatırımlardan elde edilen gelirden kesilecek birlik payı,
- Birliğin iç denetim şekli fasih halinde tasfiye şeklindedir.

MESLEK BİRLİKLERİNİN KURULUŞU

- Meslek birli henüz bulunmayan bir faaliyet çerçevesinde meslek birliği olarak faaliyet göstermek için asgari katılımcı şartı aranmaktadır. Eser sahipleri ve icracı sanatçılar bakımından bu sayı en az 56 kişiden oluşmaktadır. Yapımcı, kitap yayımcısı veya radyo televizyon kuruluşları bakımından bu üye sayısı 28'in altında olmamalıdır.
- Meslek birliklerinin kuruluşu için asgari üye sayısına sahip grupların Kültür ve Turizm Bakanlığına başvuruda bulunmaları gerekir.
- Başvuru yapılırken, Meslek Tip Statüsü, meslek birliğinin bir tüzüğü olmalıdır ve bu belgeler Bakanlığa sunulmalıdır.
- İşbu Meslek Tip Statüsünde bulunması gereken bilgiler, meslek birliğinin adı, kısa adı, merkezin bulunduğu il, adresi, faaliyet alanı, kurucu üye sayısı, kuruculara ait bilgiler, yazışma ve tebligat alamaya yetkili kişilerin bilgileri, geçici yönetim kurulu başkan ve üye bilgileridir.
- Başvuru belgelerinin yetkili bakanlığa verilmesiyle birlikte başvuru sahibi birlik tüzel kişilik kazanır.

- Meslek birliklerinin bir sayı sınırı yoktur. Aynı mesleki faaliyet çerçevesinde başka meslek birliklerinin kurulması mümkündür. Aynı alanda mesleki birlik kurulması için o alanda kurulmuş en fazla üyesi olan meslek birliğinin kurucu üye sayısından az olmamak kaydıyla o grubun üye sayısının üçte biri kadar üyeye sahip olmak gerekir. Bununla beraber Bakanlıktan faaliyet izni almak için başvuruda bulunulmalıdır.
- Meslek Birliği Tip Statüsü, Meslek Birliği Tüzüğü ile başvuru belgelerine ek olarak 3 mali yıl için beklenen gelir ve gider tablosu da sunulmalıdır. Bakanlıkça verilen faaliyet izni ile birlik tüzel kişilik kazanır. Ancak başvurularda mevzuata aykırı bir durum görülmesi halinde Bakanlıkça taraflara 30 günlük süre verilir. Bu süre içinde aykırılıklar giderilmezse başvurular reddedilir.

MESLEK BİRLİKLERİNİN ORGANLARI

Birliğin zorunlu organları;

- Genel Kurul,
- Yönetim Kurulu,
- Denetleme Kurulu,
- Teknik – Bilim Kurulu,
- Haysiyet Kuruludur.

1-GENEL KURUL

Genel Kurul, birliğin en yetkili karar organı olup, oy kullanma yetkisine sahip üyelere oluşur. Genel Kurulda, diğer organların üyeleri belirlemek, bütçe tasarısını görüşmek, Şube açılmasına karar vermek gibi birliği büyük oranda etkileyen işlemleri yapma yetkisine sahiptir.

Genel kurul tüzükte belirlenen zamanda Yönetim Kurulunun çağırması ile toplanır. Genel Kurulun toplantı asgari sayısı toplam üye sayısının yarısından bir fazlasıdır. Toplantı kararları oy çoğunluğu ile belirlenir. Tüzük değişikliği ve fesih kararı için nitelikli çoğunluk şartı aranır.

2.YÖNETİM KURULU

En az 5 üyeden oluşur. Üyeleri ortaklıktan çıkarmak, tarifeleri hazırlamak, çeşitli üyelik işlemlerini karara bağlamak, mevzuat ve birlik tüzüğü ile belirlenen işleri yapmak gibi yetkileri vardır. Birliğin yürütme ve temsil organı niteliği bulunur.

3.DENETLEME KURULU

Genel Kurulca seçilen en az 3 üyeden oluşur. Denetleme kurulu genel olarak birliğin organlarının yapmış oldukları işlemlerin mevzuata ve birlik tüzüğüne uygunluğunu denetler.

4.TEKNIK - BİLİM KURULU

Genel Kurulca seçilen 3 üyeden oluşur. Bu organın görevi meslek birliğinin uzmanlık alanına giren konuda araştırma ve inceleme yapmaktır. Kurullara teknik açıdan önerilerde bulunur raporlar hazırlar.

5.HAYSİYET KURULU

Genel Kurulca seçilen 3 üyeden oluşur. Bu organ disiplin yönergesini uygulamakla görevlidir. Disiplin incelemesi yapıp üyelikten çıkarmaya ilişkin kararlar verir.

MESLEK BİRLİKLERİNE ÜYELİK

1.ÜYELİK BAŞVURUSU

- Hak sahipleri (eser sahibi, bağlantılı hak sahibi ve mali hak sahibi) birlik üyesi olabilir. Meslek birlikleri üyelikler sayesinde üyelerce verilmiş olan yetki belgesi ve mevzuat çerçevesinde haklar üzerinde yönetim yetkisine sahiptirler.
- Burada üyelik hakkı bulunan eser sahibi eserin asli haklarına sahip olan kişidir. Bağlantılı hak sahibi eserin tv kuruluşları, film yapımcıları vb. kişilerdir.
- Başvuruda bulunmak isteyenlerin birlikçe düzenlenen üye olma kriterlerini taşımaları gerekmektedir.
- Üyelik başvuruları ilgili meslek birliğine yapılır ve meslek birliğinin yönetim kurulu kararı ile başvurular sonuçlanır. Sonuçlara itiraz için yönetim kuruluna veya yargı yoluna gidilebilir.
- Ancak hak sahipleri birden fazla birlikte aynı alan için üye olamaz. Üyelerin ödemesi gereken aidatlar mevcuttur. Bununla beraber birlikler adil ve orantılı olmak kaydıyla üyelik türleri düzenleyebilirler.

2.ÜYELİKTEN ÇIKMA

- Kişiler kendi istekleri doğrultusunda başvuru usulü ile üyelikten ayrılabilir. Bununla beraber birliğin düzenlemiş olduğu kriterler çerçevesinde üyelikten çıkarma işlemi yapılabilir.

**MEMBERSHIP
APPLICATION**

(First) (Middle Initial) Home Telephone
Other Telephone

(Last)

MCLEGAL

Metin-Çiçek Avukatlık Ortaklığı
Attorney Partnership

P: +90 212 944 58 58
info@mclegal.com.tr | mclegal.com.tr
Levent Mah. Karanfil Aralığı No:8 Beşiktaş / İSTANBUL

Bu bilgi notu ve içeriğinde yer alan bilgiler sizleri güncel konularda bilgilendirmek amacıyla hazırlanmış olup herhangi bir şekilde hukuki görüş ve/veya danışmanlık teşkil etmemektedir. Hukuki danışmanlık hizmeti almak için lütfen iletişime geçiniz.